

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/382/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6611216670
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6611216670.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s. r. o., Údernícka 5, 851 01 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného Tomáš Kušnír, s. r. o., Údernícka 5, 851 01 Bratislava, proti odporcovi Y. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom XX XXX T., L. XXX/XX, t. č. na neznámom mieste, zastúpeného opatrovníčkou Evou Pivarčovou, zamestnankyňou Okresného súdu Zvolen, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu OZ právna pomoc spotrebiteľom, IČO: 42247268, so sídlom Sofijská 13, Košice, zastúpeného JUDr. Ladislavom Miklušom, advokátom, so sídlom Stará Baštova 2, 040 01 Košice, adresa na doručovanie: Budapeštianska 8, 040 13 Košice, v konaní o zaplatenie 1 315,03 € s prísl., o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č. k. 5C/64/2012-79 zo dňa 20. 08. 2012, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým okresný súd zaviazal navrhovateľa zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu titulom náhrady trov konania 138,08 € v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, potvrdzuje.

Navrhovateľ je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy odvolacieho konania vo výške 15,93 € na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane odporcu JUDr. Ladislava Mikluš, advokáta so sídlom v Košiciach, č. účtu: XXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXX, do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým uznesením okresný súd konanie zastavil, navrhovateľa zaviazal zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu na účet jeho právneho zástupcu na náhrade trov konania 138,08 € v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia, platobný rozkaz Okresného súdu Lučenec č. k. 12Ro/435/2011 zo dňa 20. 01. 2012 zrušil a zároveň rozhodol, že navrhovateľovi vracia súdny poplatok zaplatený kolkovými známkami v sume 71,80 € prostredníctvom príslušného daňového úradu.

Proti predmetnému uzneseniu okresného súdu sa čo do výroku, ktorým okresný súd zaviazal navrhovateľa nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania vo výške 138,08 € navrhovateľ v podaní zo dňa 11. 10. 2012 odvolal a v odvolaní uviedol, že podáva odvolanie proti uzneseniu okresného súdu v časti, v ktorej okresný súd zaviazal navrhovateľa na náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi. Uviedol, že cieľom OZ právna pomoc spotrebiteľom je kolektívna ochrana spotrebiteľov, podávanie žalôb podľa zákona o ochrane spotrebiteľa, zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka. Podľa názoru navrhovateľa združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť samo z podstaty svojej existencie schopné poskytnúť spotrebiteľom právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Poukázal na dôvodovú správu k zákonu č. 384/2008 Z. z., podľa znenia ktorej cieľom novelizácie Občianskeho súdneho poriadku bolo posilniť ochranu spotrebiteľa v sporoch vyplývajúcich zo spotrebiteľským zmlúv a umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne

právnické osoby, najmä združenia na ochranu spotrebiteľov. Uviedol, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na tento účel zriadeným subjektom, ktorý bude spôsobilý poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc, a ktorý bude v danej oblasti aj materiálne a personálne vybavený a odborne kompetentný. Podľa názoru navrhovateľa súd prvého stupňa nepostupoval správne, keď združeniu na ochranu spotrebiteľa zastúpenému advokátom priznal náhradu trov konania, nakoľko existovali dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 150 OSP spočívajúce v tom, že vedľajší účastník vstúpil do konania na strane odporcu za účelom ochrany práv odporcu z vlastnej iniciatívy. Tomu však bol v zmysle ust. § 29 ods. 2 OSP súdom ustanovený opatrovník. Uviedol, že má na základe vlastných skúseností vedomosť o tom, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Z uvedeného je podľa navrhovateľa zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania, združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Zdôraznil, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 150 OSP. Uviedol, že právne zastúpenie vedľajšieho účastníka v predmetnom konaní je nadbytočné, účelové a nevhodné a navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnutý výrok o trovách konania preskúmal a v zmysle ust. § 220 OSP ho zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznáva. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 19,12 € s DPH, pozostávajúcej z jednej polovice odmeny za 1 úkon právnej služby vo výške 9,96 € s DPH a režijného paušálu k právnomu úkonu vo výške 9,16 € s DPH.

K obsahu odvolania vedľajšieho účastníka na strane odporcu sa v podaní zo dňa 10. 11. 2012 vyjadril vedľajší účastník na strane odporcu a vo vyjadrení uviedol, že je absurdné, že navrhovateľ vedľajšiemu účastníkovi vyčíta paušálny vstup do konania, keď je to práve navrhovateľ, čo si hromadne uplatňuje proti spotrebiteľom neprijateľné zmluvné podmienky z premlčaných nárokov. Protirečivosť takéhoto zdôvodnenia je potom podľa vedľajšieho účastníka v tom, že čím podá navrhovateľ viac takýchto neodôvodnených žalôb, tým priamoúmerne vznikne viac práce združeniu a jeho advokátovi v súvislosti s obranou spotrebiteľa, čím sa paradoxne podľa logiky navrhovateľa znižuje až odopiera vedľajšiemu účastníkovi nárok na náhradu trov konania, čo navrhovateľovi zvyšuje šance, aby neznášal trovy takýchto konaní a umožňuje mu to naďalej bez ujmy zneužívať nevedomosť spotrebiteľov. Zdôraznil, že súhlas spotrebiteľa so vstupom do konania občiansky súdny poriadok nevyžaduje. K tvrdeniu navrhovateľa, že cieľom vedľajšieho účastníka nie je ochrana práv spotrebiteľa, ale dosiahnutie odmeny, vedľajší účastník na strane odporcu uviedol, že toto tvrdenie je v rozpore s faktom, že vedľajší účastník podáva vyjadrenia aj vo veciach, kde sa nedá úspech čakať a to v snahe očistiť zmluvy od neprijateľných zmluvných podmienok. Uviedol, že cieľom vedľajšieho účastníka nie je brániť navrhovateľovi v jeho podnikateľskej činnosti ale dosiahnuť, aby navrhovateľ už ďalej nezneužíval nevedomosť spotrebiteľov a prestal si proti spotrebiteľom uplatňovať neprijateľné zmluvné podmienky z premlčaných nárokov tak, ako to doteraz navrhovateľ masívne robí. K argumentácii navrhovateľa, že odporcovi bol súdom ustanovený opatrovník, ktorý má rovnaké procesné oprávnenia ako účastník konania a teda vstup vedľajšieho účastníka bol podľa navrhovateľa zbytočný, vedľajší účastník vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedol, že opatrovníci, ktorí sú ustanovení ako zamestnanci súdu prípadne obce sú iba formálnym článkom, ktorý uľahčuje plynulosť konania pre doručovanie písomností, ale v skutočnosti neposkytujú spotrebiteľovi žiadnu právnu ochranu. V uvedenej súvislosti poukázal na judikatúru Ústavného súdu Českej republiky napr. na nález II. ÚS 629/2004 zo dňa 31. 03. 2005, z ktorého obsahu vyplýva, že postup, kedy je súdom ustanovený a potom tolerovaný nečinný opatrovník je neprípustným formalizmom, ktorý vo svojom dôsledku popiera právo neprítomného účastníka na spravodlivé konanie. K argumentácii navrhovateľa, že trovy vedľajšieho účastníka na strane odporcu neboli účelne vynaložené, vedľajší účastník vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že práve konanie navrhovateľa je výslovne nevhodné a účelové, nakoľko navrhovateľ často po tom, ako sa dozvie, že do konania vstúpil vedľajší účastník, bez uvedenia dôvodu berie späť žalobný návrh uvedomujúc si, že jeho návrh je od počiatku nedôvodný. Následne súd navrhovateľovi vráti a 1 % krátený súdny poplatok, keď 1 % nepokryje ani všetky náklady súdu na poštovné. Práve navrhovateľ podľa vedľajšieho účastníka od prvopočiatku nevhodne vynakladá trovy konania a spôsobuje svojimi nedôvodnými návrhmi ostatným subjektom vznik nákladov. Vo vzťahu k argumentom navrhovateľa, že vedľajší účastník musí mať zo svojej podstaty odborný aparát na poskytnutie právnej pomoci spotrebiteľom, vedľajší účastník uviedol, že takýto názor navrhovateľa popiera Ústavou zaručené právo každého slobodne sa združovať s inými osobami do občianskeho združenia takéhoto charakteru. Vyžadovať, aby

členom tohto združenia bola aj osoba s odbornými právnymi znalosťami je podľa vedľajšieho účastníka neústavným a ničím neodôvodneným zásahom do práva každého sa združovať. Vyjadril nesúhlas aj s tvrdením odporcu, že vedľajší účastník sa vyjadruje hromadne, pričom zdôraznil, že ku každému sporu sa vyjadruje priebežne, jednotlivito až po doručení žalobného návrhu, teda po riadnom oboznámení sa s vecou. Jeho vyjadrenia sú vždy konkrétne, nie je to iba administratívna činnosť, ale každému takémuto vyjadreniu vo veci samej nevyhnutne predchádza vždy právne posúdenie a skutkový rozbor uplatneného nároku zohľadňujúce individuálne a konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu. Vyjadrenie vedľajšieho účastníka nie je iba formálne uplatnenie jeho procesného práva bez náležitej starostlivosti a opodstatnenosti. Trovy právneho zastúpenia treba preto považovať v každom prípade za účelne vynaložené trovy. Poukázal na to, že každý má právo na to, aby hoci aj v jednoduchej, skutkovo a právne menej zložitej veci bol zastúpený advokátom. K aplikácii ust. § 150 ods. 1 OSP vedľajší účastník na strane odporcu v odvolaní uviedol, že účelom tohto ustanovenia je umožniť súdu výnimočne zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolučného práva. Zákon vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v každom konkrétnom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa. Zdôraznil, že jednou zo skupín prípadov, v ktorých aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy, sú prípady charakteristické sociálnym aspektom, ktorý vystupuje do popredia vtedy, keď povinný účastník nemôže uhradiť náhradu trov konania z dôvodov, ktoré sám nezavinil, alebo ich môže uhradiť len s veľkými ťažkosťami. V takýchto prípadoch súd zohľadňuje osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch účastníkov, prihliada na postoj účastníkov v konaní, prípadne aj na iné okolnosti, pričom môže dospieť k záveru o úplnom nepriznaní náhrady trov konania úspešnému účastníkovi alebo o nepriznaní čiastočnom a to práve s ohľadom na intenzitu preukázaných dôvodov hodných osobitného zreteľa. Podľa názoru vedľajšieho účastníka situáciu navrhovateľa nie je potrebné zmiernovať použitím ust. §150 OSP, pretože oproti vedľajšiemu účastníkovi sa nachádza v nepomerne výhodnejšom postavení. Dôsledkom rozhodnutia, ktorým súd vedľajšiemu účastníkovi proti navrhovateľovi neprizná právo na náhradu trov konania, sú popretím princípov elementárnej spravodlivosti, keď zmiernenie dôsledkov pre navrhovateľa automaticky znamená neúmerne podstatné sťaženie postavenia vedľajšieho účastníka. Dôsledkom rozhodnutia o nepriznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi je, že náklady nedôvodných žalôb sa paradoxne presúvajú z navrhovateľa na samotných spotrebiteľov, členov združenia. Zdôraznil, že združenie je nezisková organizácia, nevykonáva podnikateľskú činnosť, príjmy má združenie len z príspevkov jeho členov. Navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie vo výroku o trovách konania potvrdil a zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 15,93 € na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ladislava Mikluša.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu danom odvolaním vedľajšieho účastníka na strane odporcu podľa § 212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte len OSP), bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu vo výroku o trovách konania ako vecne správne podľa § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil.

Po preskúmaní veci odvolací súd konštatuje, že rozhodnutie okresného súdu vo výroku, ktorým okresný súd o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu rozhodol podľa ust. § 146 ods. 2 veta prvá OSP tak, že navrhovateľa zaviazal nahradit' vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania, je vecne správne. V zmysle ust. § 93 ods. 4 OSP má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník konania, to znamená, že má rovnako ako účastník konania právo realizovať ústavné právo vyplývajúce z čl. 47 Ústavy SR - právo na právnu pomoc poskytovanú kvalifikovaným splnomocneným právnym zástupcom.

Podľa ust. § 146 ods. 2 OSP ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Citované ust. § 146 ods. 2 OSP je vo vzťahu k ust. § 146 ods. 1 OSP špeciálnou právnou úpravou a preto súd, ktorý rozhoduje pri zastavení konania o trovách konania, musí skúmať existenciu procesných podmienok vymedzených v druhom odseku § 146 OSP a v prípade, že zistí existenciu takýchto podmienok, musí o trovách konania rozhodnúť podľa § 146 ods. 2 OSP.

Podľa ust. § 150 ods. 1 OSP ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

V danom prípade OZ právna pomoc spotrebiteľom so sídlom v Košiciach, v podaní zo dňa 10. 05. 2012 konajúcemu súdu oznámilo, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu. V predmetnom podaní zároveň žiadalo o doručenie žalobného návrhu spolu s prílohami. V podaní zo dňa 10. 07. 2012 OZ právna pomoc spotrebiteľom so sídlom v Košiciach, vznieslo námietku premlčania uplatneného nároku. Uviedlo, že z návrhu na začatie konania vyplýva, že navrhovateľ podal žalobný návrh dňa 21. 11. 2011 a teda po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty. Okresný súd pojednávajúce, ktoré sa malo uskutočniť dňa 20. 07. 2012 uznesením vyhláseným do zápisnice o pojednávaní odročil s tým, že písomné vyjadrenie vedľajšieho účastníka na strane odporcu doručí navrhovateľovi, aby sa v lehote 5 dní k jeho obsahu písomne vyjadril. Potvrdenie o doručení zásielky (doručenka) nachádzajúce sa na č. l. 74 spisu preukazuje, že vyjadrenie vedľajšieho účastníka bolo navrhovateľovi doručené dňa 03. 08. 2012. V podaní zo dňa 07. 08. 2012 zobral navrhovateľ žalobu v celom rozsahu späť, následne okresný súd konanie na základe späťvzatia žaloby podľa § 96 ods. 1 OSP zastavil. Aj keď navrhovateľ v podaní, ktorým vzal späť návrh na začatie konania dôvod späťvzatia návrhu neuviedol, je možné prijať záver, že sa tak stalo v dôsledku námietky premlčania vznesenej odporcom vo vyjadrení k žalobnému návrhu zo dňa 10. 07. 2012. Z procesného hľadiska teda možno konštatovať, že návrh nebol podaný dôvodne a že k zastaveniu konania došlo v dôsledku procesného zavinenia navrhovateľa, čo znamená, že mu v zmysle ust. § 146 ods. 2 veta prvá OSP vznikla povinnosť nahradiť odporcovi (pokiaľ by mu trovy konania v konaní vznikli) a tiež vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu všetky účelne vynaložené trovy konania. Navrhovateľ v odvolaní proti uzneseniu okresného súdu namietal, že trovy vedľajšieho účastníka na strane odporcu nie sú trovy účelne vynaložené, pričom podľa jeho názoru mal súd na rozhodnutie o trovách konania aplikovať ust. § 150 OSP.

Aplikácia ust. § 150 OSP prichádza do úvahy vo výnimočných prípadoch tam kde súd dané dôvody hodné osobitného zreteľa.

Po preskúmaní veci odvolací súd uvádza, že navrhovateľ v odvolaní proti odvolaním napadnutému uzneseniu Okresného súdu neuviedol žiadne právne relevantné dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by nemal súd vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov právneho zastúpenia priznať. Aplikácia ust. § 150 OSP prichádza do úvahy vo výnimočných prípadoch, tam kde súd dané dôvody hodné osobitného zreteľa. Navrhovateľ podal žalobou, ktorou si uplatnil premlčanú pohľadávku a práve na kvalifikované podanie vedľajšieho účastníka zastúpeného advokátom, v ktorom vedľajší účastník po právnom rozbere veci vzniesol námietku premlčania nadväzovalo späťvzatie návrhu na začatie konania zo strany navrhovateľa, na základe ktorého okresný súd v konečnom dôsledku konanie zastavil, preto nemožno hovoriť o neúčelne a zbytočne vynaložených trovách konania. Okresný súd v danom prípade správne posúdil trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka na strane odporcu ako účelne vynaložené trovy konania, pretože k záveru o premlčaní nároku možno pristúpiť až po oboznámení sa s podstatou nároku, jeho vzniku, jeho existenciou a dĺžkou jeho trvania. Argumentácia navrhovateľa obsiahnutá v odvolaní, že vyjadrenie vedľajšieho účastníka, obsahom ktorého bolo aj vznesenie námietky premlčania bolo neúčelné, preto neobstojí.

Na základe uvedených skutočností odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým okresný súd zaviazal navrhovateľa nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania na účet jeho právneho zástupcu ako vecne správne podľa § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 OSP v nadväznosti na ust. § 142 ods. 1 OSP tak, že zaviazal navrhovateľa nahradiť v odvolacom konaní úspešnému vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy odvolacieho konania. Trovy odvolacieho konania, ktoré vznikli vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu predstavujú trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka na strane odporcu JUDr. Ladislavom Miklušom, advokátom so sídlom v Košiciach,

zodpovedajúce odmene za jeden úkon právnej služby (vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa) v rozsahu jednej polovice tarifnej odmeny (§ 10 ods. 1, § 14 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z.) plus 1 x režijný paušál vo výške 7,63 €. Spolu trovy odvolacieho konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu predstavujú sumu 15,93 €.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.